

3881 2den Del af Lovf. om de kommunale Valg. 3882

havn, men det forekommer mig ikke, at man kan sige, at der er Spørgsmaal om Udelukkelse af Nogen paa Landet eller i Kjøbstæderne; der ere Alle kaldte til at deltage i Valgene, men netop paa Grund af de udelukkende økonomiske Hensyn, der ere de Hensyn, som overvejende gjøre sig gjældende i Kommunerens Bestyrelse, tilstaar jeg, at jeg ikke kan se rettere, end at det er i sin Orden, at de, der betale de største Bidrag, ogsaa have den væsentlige Indflydelse, i alt Fald en Indflydelse, der ikke uden Videre kan slubbes tilside, paa Anvendelsen og Opkrævningen af disse Bidrag. Det forekommer mig ogsaa, at man ikke lægger tilstrækkelig Mærke til, at ved det Forslag, der her foreligger som støttet af Flertallet, desorganisere man, om jeg saa maa sige, hele den kommunale Institution. Thi hvori har man hidtil søgt Organismen i kommunal Henseende? Dels i en Deling af Valgretten, dels i den Kontrol, man har sat for de kommunale Institutioner og dels endelig i Regjeringens Stilling til disse Spørgsmaal. At nu Lovforslaget gaar ud paa at forandre og væsentlig tilintetgjøre den Del af Organismen, som har været tilfattet gennem en Deling af Valgretten, behøver ingen nærmere Paavisning; thi det er det umiddelbare Udtryk af det Forslag, der foreligger; men derimod forekommer det mig, at det maaske nok var værd at lægge Mærke til, at man gennem Lovforslaget eller i alt Fald gennem dets rimelige Følger ogsaa vil i en meget væsentlig Grad svække den Del af den kommunale Organisme, som ligger i det den overordnede Institution, givne Tilsyn med den underordnede; thi det er klart, at, naar begge Institutioner skulle udgaa af samme Valgklasse, er der ikke nogen Sandsynlighed for, at der skulde kunne gjøre sig nogen forskjellig Mænd gjældende i dem, og altsaa vil det Tilsyn og den Kritik, man vil udøve gennem Amtsråd overfor Sogneraad, ikke have den Betydning, der har været tænkt paa ved Ordningen af de kommunale Institutioner.

Dg hvad nu endelig Regjeringens eller Regjeringens Embedsmænds Stilling overfor disse Forhold angaar, da tilstaar jeg, at jeg ikke tror, at, dersom virkelig den almindelige Valgrets Anvendelse skulde fremkalde meget stærke Strømninger og langvarige Strømninger, vilde det ikke let være muligt for nogen Regjering at modstaa disse, selv om den erkjendte, at de maaske til Slutningen vilde føre til Resultater, man ikke paa nogen Maade kunde billige og heller ikke havde forudsat. Det er af flere ærede Medlemmer udtalt, at der ikke var nogen Grund til at forandre de Regler, hvorefter de kommunale Valg kunne foregaa, og jeg har ved en tidligere Leilighed udtalt, at ogsaa dette er Regjeringens Betragtning. Jeg skjønner ikke rettere, end at de hidtilværende Institutioner have riist sig at være i Stand til at bære det kommunale Liv paa en fyldestgjørende Maade (S. A. Hansen: Ja!) Dg naar det ærede Medlem her nu siger Ja, saa tager jeg dette til Indtægt; men naar han derimod indvender, at det er, fordi de Udelukkede tie, saa siger jeg: For det Første erkjender jeg ikke, at der er Nogen, der ligefrem er udelukket, og dernæst siger jeg, at de jo ingenlunde ere udelukkede fra at tale, fra at gjøre deres Anskuelser gjældende i et Blad, i offentlige Forsamlinger; der er forskjellige Maader, hvorpaa de kunne komme til Orde; men det har ikke været meget almindeligt i det Mindste, at man har hørt nogen Klage i denne Henseende fra dem, der nu ere begrændsede til kun at kunne udøve Valgret til en vis større eller mindre Halvdel af de nævnte Institutioner. Der foreligger ikke, saavidt jeg skjønner, nogen egentlig Opfordring til at gjøre Forandring i de kommunale Institutioner; men der er tværtimod, efter min Mening, en Opfordring til at lade det være, i alt Fald for Tiden; thi det forekommer mig, dels at Følgerne af denne Forandring maaske dog neppe ere gaaede ret op for den almindelige Bevidsthed, og dels er der for selve de kommunale Organer stillet meget betydelige Opgaver; og